

Nem hagyjuk feledésbe merülni a pusztító embertelenséget

A várpalotai kitelepítések 70. évfordulója alkalmából szervezett megemlékezést az elmúlt hétfőn a Krúdy Gyula Városi Könyvtár. A rendezvényen a kort kiválóan ismerő *Galambos István* történész mellett a kitelepített családok ma is élő leszármazottai meséltek fájó emlékeikről, családjuk meghurcoltatásáról.

Campanari-Talabér Márta polgármester helyez el koszorút dr. Steixner Antal plébános emléktáblájánál a katolikus templomban

A program reggel a Nagyboldogasszony Római Katolikus Plébániatemplomban kezdődött, ahol az összegyűlteket nevében *Kégli Katalin* és húga, *Campanari-Talabér Márta* polgármester, valamint *Fódi Ákos* plébános megkoszorúzták a kommunisták által 1952-ben elhurcolt dr. Steixner Antal néhai plébános emléktábláját.

A Thury-várban aztán *Budai László*, a szervező városi könyvtár elnöke köszöntötte a megjelenteket. Elmondta, fontos megemlékeznünk arról, hogy nemcsak a 70 évvel ezelőtti várpalotai kitelepítésekkel, hanem a helyben marad-

tette hozzá *Budai László*, fontos emlékeznünk azért is, mert évről évre kevesebben vannak azok az emberek, akik első kézből tudnak mesélni, mik is történtek a történelem eme sötét időszakában. Ezért is kezdett el a könyvtár *Galambos István* történésszel és a Várpalotai Hírcentrummal összefogva egy beszélgetéssorozatot rögzíteni, amelyben túlélők, a rendszer kárvallottjai mesélnek megpróbáltatásaikról. A felvett anyagból dokumentumfilm is készül majd.

1952. július 2-án hajnalban dr. Steixner Antal plébánost és kilenc várpalotai családot

nélkül összeverték az ÁVH Kossuth utcai székházában, majd mindenkit vonatra raktak, majd étlen-szomjan a hortobágyi Borsospusztára vitték őket. Istállóban laktak, s még a gyerekek is csak akkor kaphattak enni, ha dolgoztak. Ugyanannak az évnek a decemberében a kuláknak bélyegzett Szalai Sándort lerángatták a lovas kocsijáról, bevitték a rendőrségre és agyba-főbe verték. Mindenüket elvették, s a vörös K-betűvel még a gyerekek iratait is megbélyegezték, hogy ne boldogulhassanak az életben. A hortobágyi munkatáborba bírósági tárgyalás, ügyvédi védelem és jogerős ítélet nélkül kitelepítettek csak Sztálin halála után szabadulhattak, de kárpótlást nem kaptak. Hallgatásra kötelezték őket, a vagyonukat elkobozták, s másodrendű emberként kezelték őket. Hogy kik tették ezt? A kommunisták. Nem hagyjuk feledésbe merülni azt a pusztító embertelenséget, amit a kommunizmus zúdított a világra, s benne a magyarságra. Fontos, hogy fejet hajtsunk a szenvedők előtt és figyelmeztessük az utókor: ilyen soha többet nem történhet meg – fogalmazott beszédében Campanari-Talabér Márta, Várpalota polgármestere.

Dr. Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek személyes emlékeit felidézve beszélt a történekről, hiszen gyermekként élte át a környezetét is érintő kitelepítéseket, a mezőgazdaság kollektivizálását, a kommunista önkényuralom embertelenségét.

A Várpalota huszadik századi történelmét kutató, s a témában több könyvet, tanulmányt is jegyző *Galambos István*, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága Hivatalának történésze a hetven évvel ezelőtti kitelepítések lehetséges indokaira is próbált rávilágítani. Elmondta, az egyik ilyen az erőltetett „téjesztés” felgyorsítá-

Dr. Szalai Marianna édesapjáról s családjuk viszontagságairól beszélt a Thury-várban tartott megemlékezésen

sának szándéka volt. Úgy érezték, ha néhány tekintélyes várpalotai családot elvisznek, azzal megfélemlítik a társadalmat, s így lehetővé válik, hogy a többiek kezes bárányként aláírják a belépési nyilatkozatot, s önként felajánlják földjeiket. A másik tényező a várossá nyilvánítással kapcsolatos úgymond infrastruktúra hiány. A működéshez szükséges nagyobb városi épületeket, házakat nem meg-

élet folyt, s a közösség megfélemlítése volt a célja Steixner atya kitelepítésének is.

Személyes visszaemlékezéseket is hallhattak a megjelentek a vár Thury-termében. *Dr. Szalai Marianna* édesapjáról s családjuk viszontagságairól beszélt, ahogy *Kégli Katalin* is, míg *dr. Téglásy Imre* nagyapjáról, a várpalotai bányauzem néhai főgondnokáról, a szintén meghurcolt Blazsek Károlyról mesélt.

Dr. Téglásy Imre nagyapja, a várpalotai bányauzem néhai főgondnoka, Blazsek Károly életútját ismertette

építették, hanem gyakorlatilag elvették az érintettektől. A harmadik ok pedig a vallásosság visszaszorítása volt, hiszen Várpalotán igen erős hit-

A megemlékezés méltó zárásaként *Erdélyi Tibor* Wass Albert A bujdosó imája című versét szavalta el a Thury-várban.

Galambos István, a-NEB hivatalának történésze a 70 évvel ezelőtti kitelepítések lehetséges indokaira próbált rávilágítani

tak megbélyegzésével, a Cseri rabbányába hurcoltak jogsértésével is kell foglalkoznunk ezen a napon. Emellett pedig,

elhurcoltak az otthonából. Csecsemők és kisgyermekek is voltak közöttük. A férfiak közül néhányat minden indok

Veszprémbe keresünk

- ① OPERÁTOROKAT,
- ② TARGONCÁSOKAT és
- ③ ANYAGFELTÖLTŐKET!

Megemelkedett alapbér
243.000 - 255.000 Ft!

Ingyenes céges járatok több településről!

1417
 Munkaerő-kölcsönzés, közvetítést engedélyező nyilv. szám: 4376-4./2003.

TANNONJOB